

СИЛАБУС
з дисципліни «Теорія економічного аналізу»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
071 «Облік і оподаткування»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – **Бобловський Олександр Юрійович** к.ф.н., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/boblovskij-oleksandr-jurijovich-2>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Економіко-математичне моделювання», «Мікро- та макроекономіка», «Статистика».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Аналіз господарської діяльності», «Організація виробництва», «Основи економічного контролю», «Фінансовий аналіз», «Управління ресурсами та витратами».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення діяльності провідних підприємств. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій економічного аналізу. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти, що економічний аналіз необхідний для формування аналітичного мислення, розвитку уміння і навичок пізнання об'єктивної дійсності, вироблення й обґрунтування оптимальних управлінських рішень, у тому числі вирішення комплексних економічних проблем на підприємстві, в галузі тощо, а також формування навичок якомога повнішого виявлення та використання резервів підвищення ефективності діяльності економічного об'єкта.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- об'єкт та предмет, функції, завдання економічного аналізу;
- основні принципи та види економічного аналізу;
- прийоми та способи;
- місце економічного аналізу в управлінні підприємством;
- види резервів та методику їх визначення;
- прийоми пошуку та обробки інформації;
- особливості організації економічного аналізу;

вміти:

- аналітично мислити;
- використовувати метод та методику економічного аналізу;
- обробляти зібрану інформацію;
- проводити факторний аналіз;
- проводити стохастичний аналіз;
- знаходити резерви підвищення ефективності діяльності підприємств;
- розробляти заходи з впровадження знайдених резервів.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Теорія економічного аналізу» є формування **компетентності** щодо здатності до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, аналізу

результатів діяльності організації, зіставлення їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку підприємства (організації).

Предметом вивчення «Теорії економічного аналізу» є причини утворення та змін результатів діяльності підприємств.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

– усвідомлення того, що збільшення кількості інформації, яку необхідно врахувати під час розробки управлінських рішень, вимагає істотного вдосконалення системи управління на всіх рівнях економіки;

– знання принципів та методів економічного аналізу;

– уміння знаходити резерви підвищення ефективності діяльності підприємств;

– уміння обґрунтовувати управлінські рішення;

– уміння розробляти заходи з впровадження резервів підвищення ефективності діяльності підприємств.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо абстрактного мислення, аналізу, синтезу, а також формування здатностей:

– до проведення досліджень на відповідному рівні.;

– досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;

– проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень;

– ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем, визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності, формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень, розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації, ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств, усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування, володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Метод та методика факторного аналізу»

Лекції:

Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічного аналізу.

Тема 2. Предмет, зміст та задачі економічного аналізу.

Тема 3. Метод і методика комплексного економічного аналізу.

Тема 4. Способи обробки економічної інформації.

Тема 5. Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу.

Тема 6. Моделювання детермінованих факторних систем.

Тема 7. Способи вимірювання впливу факторів в детермінованому аналізі.

Тема 8. Вивчення стохастичних зв'язків в економічному аналізі.

Практичні заняття:

- Тема 1. Порівняння в економічному аналізі.
- Тема 2. Середні величини в економічному аналізі.
- Тема 3. Побудова діаграм і графіків.
- Тема 4. Аналіз рядів динаміки.
- Тема 5. Метод ланцюгових підстановок.
- Тема 6. Індексний метод.
- Тема 7. Метод різниць.
- Тема 8. Інтегральний метод.

Змістовий модуль 2. «Виявлення резервів підвищення ефективності виробництва»

- Тема 9. Методи оптимізації показників.
- Тема 10. Евристичні методи в економічному аналізі.
- Тема 11. Методика підрахунку резервів.

Практичні заняття:

- Тема 9. Кореляційно-регресійний аналіз.
- Тема 10. Математичне програмування.
- Тема 11. Теорія масового обслуговування.
- Тема 12. Методика підрахунку резервів.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **екзамен** – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
- Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
- Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
- Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
- Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
- Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
- Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>